

[Justitsministeren]

drøftet denne forsøgsordning, men det er korrekt, at der ikke er sluttet nogen aftale. Det skyldes, at arbejdet en tid gik i stå, fordi der var andre, der modsatte sig, at vi gik videre. Vi mente, at vi skulle have nogle yderligere forhandlinger, og derfor gik det i stå. Nu kom der altså for nogle måneder siden en mulighed for alligevel at sætte forsøget i gang, hvis folketinget ville bakke op bag det. I den situation mente vi, at vi, for at der ikke skulle blive brugt for megen tid igen, måtte sætte det i gang først i København og derefter fortsætte forhandlingerne med Nordjyllands amt for til sin tid forhåbentlig at opnå tilslutning dér.

Når vi ikke har været bange for at vælge Nordjyllands amt, er det, fordi vi føler os overbeviste om, at vi også i et område af landet, hvor der er store arbejdsløshedsproblemer, vil kunne dokumentere og vise i praksis, at vi ikke tager arbejde fra nogen, hvor man kunne have brugt arbejdsløse. Det er vi overbeviste om, og det er grunden til, at vi ikke har været tilbageholdende med at foreslå Nordjyllands amt. Jeg vil gerne gentage, at der indføres ikke samfundstjeneste dér uden en klar tilslutning til tanken fra de samme organer, som vi har fået tilslutning fra her i København.

Fru Ebba Strange nævnte spørgsmålet om andre alternativer, der har været drøftet i forbindelse med bl.a. betænkningen fra 1977. Vi må nok konstatere, at kapacitetsproblemerne i fængslerne i øjeblikket medfører, at natfængsel og weekenfængsel, som jo ville strække sig over en længere periode end normale fængselsstraffe, men alligevel beslaglægge cellerne, tillader kapaciteten desværre nok ikke at vi kan gå i gang med i øjeblikket.

Der var også andre forslag i betænkningen: nedsættelse af strafferammer, tidligere prøveløsladelse osv. Om det skal jeg sige, at det overvejes i øjeblikket i justitsministeriet og i straffelovrådet og i øvrigt også på nordisk plan. Jeg tror, at der snart vil være anledning til at komme med forslag også om disse emner, altså om strafferammer og om prøveløsladelse.

Fængselsurrogater af anden karakter eller fængselsurrogater i det hele taget har været efterlyst. Der er ikke i øjeblikket andre ting under overvejelse end det, vi diskuterer her i dag, men naturligvis er det lidt svært at sige,

i hvilket omfang der rent faktisk anvendes andet, for det er jo altid op til dommeren i hvert enkelt tilfælde at vælge en anden form. Jeg er altså ikke her i besiddelse af en statistik, der kan vise, om der måtte være en bestemt udvikling i gang.

Arbejde er jo ikke straf, det er rigtigt, men man kan også se på en anden måde på det. Man kan sige, at det, man gør – og det er deri, sanktionen ligger – er, at man tager, for at udtrykke det lidt kort, de pågældendes fritid. Man tager deres fritid, og det føles trods alt som en belastning. Jeg tror, at selv om timetallet efter forslaget højst skal gå op til 200 timer, som skal spredes ud over en rimeligt lang periode, er det absolut noget, der føles som en sanktion, og det er også meningen med det. Arbejdet i sig selv er altså ikke sanktionen. Sanktionen er den, at man ikke kan foretage sig det, som man ellers havde tænkt at man skulle foretage sig i den pågældende periode. Jeg tror, de andre spørgsmål, som fru Ebba Strange nævnte, er besvaret i relation til andre spørgsmål.

Hr. Bjørn Elmquist var inde på spørgsmålet om de helt unge, og det tror jeg også fru Inge Krogh var. Jeg skal sige – det er for så vidt også et svar på spørgsmålet om, hvorvidt man skal bruge samfundstjeneste som vilkår for tiltalefrafald – at de helt unge kan give nogle problemer. Jeg tror, at en placering på mange af de arbejdspladser, vi har tænkt os, forudsætter i hvert fald en vis modenhed. Der er også visse arbejdsmiljømæssige problemer omkring de helt unge.

Det bliver heller ikke de ældre, det kommer til at dreje sig om, vil jeg tro. Nu er der ikke nogen faste grænser, selvfølgelig, men typisk vil det heller ikke blive de ældre. Det vil nok blive dem, der har fået et tiltalefrafald og en betinget dom, og som efterhånden er kommet i begyndelsen af tyverne eller i nærheden af tyverne, og hvor domstolen kunne tænkes at finde, at en samfundstjeneste ville være rimelig.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt vi så at sige overtræder grundlovens § 3 ved at give et politisk signal, vil jeg sige, at forarbejderne til den gældende affattelse af § 57 i straffeloven – disse forarbejder findes i forbindelse med ændringen i 1961 – forudsatte ganske klart, at man kunne komme med forslag til sanktioner i forbindelse med betingede domme af en helt anden karakter, som